

Økonomiministeriet

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg

3. juni 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 253 (alm. del) af 8. maj 2024

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvad der er årsagen til, at overførselsindkomsterne samlet set har bidraget med 1 pct. point til indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten i perioden 2012-2019 (opgjort ved fastholdt 2012-demografi), jf. figur 2.22 i publikationen "Ulighedsredegørelsen 2021", Finansministeriet, december 2021? Ministeren bedes herunder redegøre for, hvor stor en del af bidraget, der kan henføres til politiske indgreb, herunder den aftalte mindreregulering med 2012-skatteaftalen.

Svar

Overførselsindkomsterne, såsom kontanthjælp og boligstøtte, bidrager overordnet til at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten. Det skyldes, at overførselsindkomsterne er målrettet personerne med de laveste indkomster i udgangspunktet. Overførselsindkomsterne er dermed omfordelende.

Med metoden, der ligger til grund for figur 2.22 i Ulighedsredegørelsen 2021, kan udviklingen i Gini-koefficienten fra et år til et andet opdeles på bidrag fra de enkelte indkomstelementer.

Fra 2012 til 2019 udgør bidraget fra de samlede overførselsindkomster til udviklingen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten 1,0 pct.-point i et scenarie, hvor 2012-befolkningssammensætningen er fastholdt, *jf. tabel 1*.

Det skal til opgørelsen bemærkes, at "fastholdt befolkningssammensætning" afspejler en uændret sammensætning af befolkningen for så vidt angår alder, herkomst, andel studerende, uddannelsesniveau, familiesammensætning og pardannelse, *jf. Boks 2.3 i Ulighedsredegørelsen 2020*, Finansministeriet. Der er således ikke justeret for fx ændringer i befolkningens arbejdsmarkedstilknøytning, herunder for andelen i ordinær beskæftigelse og andelen på de enkelte overførselskategorier.

Tabel 1 Overførselsindkomsternes bidrag til udviklingen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten ved fastholdt befolkningssammensætning, 2012-2019

	Bidrag til udvikling i Gini-koefficienten, pct.-point		
	Størrelseseffekt	Fordelingseffekt	Samlet
Overførselsindkomster	1,6	-0,6	1,0

Anm: Se bilag 2.3 i "Fordeling og incitamenter 2023" for en detaljeret gennemgang af dekomponeringsmetoden.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Overførselsindkomsternes bidrag til udviklingen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten kan, som det fremgår af tabellen, deles op i en fordelingseffekt og en størrelseseffekt.

Udviklingen i overførselsindkomsternes andel af de disponible indkomster, *størrelseseffekten*, bidrog til at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 1,6 pct.-point fra 2012 til 2019. Det skyldes, at overførselsindkomsterne udgjorde en lavere andel af de samlede disponible indkomster i 2019 end i 2012 og dermed i mindre grad bidrager til at udjævne indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten. At overførselsindkomster udgjorde en lavere andel af de samlede disponible indkomster i 2019 end i 2012 skal blandt andet ses i sammenhæng med, at andelen af befolkningen i ordinær beskæftigelse er steget i perioden, mens andelen af befolkningen, der modtager offentlig forsørgelse er faldet i perioden.

Udviklingen i koncentrationen af overførselsindkomster blandt personer med de laveste disponible indkomster, *fordelingseffekten*, bidrog modsat til at mindske indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 0,6 pct.-point. Det skyldes, at overførselsindkomsterne var mere koncentrerede blandt personer med de laveste indkomster i 2019 end i 2012.

Metoden til dekomponering af udviklingen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten kan ikke benyttes til at skelne mellem ændringer i størrelsen på de enkelte personers overførselsindkomster og ændringer i andelen af personer i befolkningen, der modtager overførselsindkomster. Den positive størrelseseffekt fra overførselsindkomsterne afspejler således ikke alene et fald i andelen af modtagere af overførselsindkomst, men kan også afspejle, at sammensætningen af overførselsindkomsterne har ændret sig, eller at overførslerne eventuelt ikke er øget i samme takt som øvrige indkomster.

Metoden er derfor heller ikke velegnet til at vurdere virkningen af politiske aftaler på bidraget fra overførselsindkomster til udviklingen i indkomstforskelle målt ved Gini-koefficienten.

Den isolerede virkning af politiske initiativer på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten beregnes i stedet typisk med udgangspunkt i befolkningen på et givet tidspunkt, som får beregnet en disponibel indkomst henholdsvis med og uden virkningen af initiativet. Effekten på indkomstforskellene målt

ved Gini-koefficienten opgøres herefter som forskellen på Gini-koefficienten opgjort for de to indkomstfordelinger.

Mindrereguleringen i årene 2021-2023, svarende til en reduktion på omtrent 2,2 pct., skønnes fx at øge indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med 0,06 pct.-point (opgjort for befolkningen i 2017)¹. Den akkumulerede mindreregulering i 2016-2019 i medfør af 2012-skatteaftalen var ligeledes omtrent 2,2 pct., hvorfor mindrereguleringen over denne periode kan forventes at have haft en tilsvarende effekt på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten.

Det skal bemærkes, at i det omfang mindrereguleringen har bidraget til øget beskæftigelse, indgår effekten heraf ikke i den opgjorte fordelingsvirkning af mindrereguleringen, men vil optræde i den opgjorte fordeling af befolkningens faktiske disponible indkomster, dvs. indgå i den opgjorte størrelseseffekt nævnt ovenfor.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Økonomiminister

¹ SAU alm. del – spørgsmål 224 (2020-2021)